

DE NOORD-BRABANDER

Staat- en Letterkundig Dagblad.

ABONNEMENTS. PRIJS

Voor de Stad. f. 12.

Franso per post. » 14.

(Verzuynde drieweken in de Week; 1 Dagblad op Donderdag en Zaterdag)

DICERE VERUM QUID VETAT?

HORATIUS.

ADVERTENTIEN:

15 cents de regel.

behalve 35 cents zegel.

KROONING

Onzer Heiligen Vader Paus PIUS IX.

De plegtige krooning van den Paus heeft op den 21 Junij, in de basiliek van St. Pieter, plaats gehad. Omstreeks ten 8 ure des morgens hief Z. H. tlich van het Quirinaal naar het Vatikaan begeven, met eenen grooten stoet en triëf zich in zijne kotsy hebbende den Kardinaal Monico, patriarch van Venetie en den Kardinaal Pignatelli, aartsbisschop van Palermo. Al de Kardinalen wachtten den H. Vader, met hunne *cappa's* bekleed, in de zaal der *paramenti*; daar was het, dat hij, geassisteerd door de Kardinalen-Diakens Riario-Sforza en Gazzoli, zich in zijn pauselijk gewaad kleedde.

De optogt stelde zich in beweging, de hertogelijke *scudieri* voorttrekkende en den grooten trap van Konstantin afgaande, en begaf zich, alzo naar St. Pieter. Aan het hoofd van den stoet gingen de *basilicani*, wachters der binnendeuren van de vertrekken des Pausen, de procurators van het Collegie, de Biechtvader van het Pauselijk Huis, de apostolische prediker, de procurators-generaal der religieuse orden, de consistoriale regtsgeleerden, de hontraire geheime kamerheeren, de talrijke prelature, met de *cappa* gekleed, de meester van het H. Paleis en die van het H. Godshuis, vorst Anspoli. Daarna volgde het pauselijk kruis, gedragen door Mgr. Antinori, auditor der Rota, gevolgd door zeven *acolythen*, leden van den raad der handteekening. Achter hen traden de gemijterde abten, de bisschoppen, aartsbisschoppen en patriarchen, de Kardinalen met de roode kap, de bewaarders van de priors van het romeinsche volk, Mgr. Marini, gouverneur van Rome en directeur-generaal der policie, de prins Orsini, assistent bij den troon, en de twee Kardinalen-Diakens. Deze luisterrijke stoet werd gesloten door den Paus op zijnen troon gedragen en omringd van zijne edele wachten, de geheime kamerheeren van den stand der leeken en de wacht der Zwitsers.

In het voorportaal van St. Pieter, vlak tegen over de H. Poort, was een troon voor den Paus ingericht en daartegenover stonden de zetels voor het Heilig Collegie gerangschikt. Hier had een wete stibstand plaats. De H. Vader, van de *sedes*, waarop hij gedragen was geweest, afkomende, klom dien troon en zette zich op denzelfden neder. Kardinaal Martini, aarts-priester der Basiliek, tradte tot voor de voeten van Z. H. en voor hem knielende, met ongedekten hoofd, hield hij voor den Paus een *oratio* in het latijn, daarna den troon en de hand van den Paus kust hebbende, ontving de dubbele *osculum* van Z. H. alvorens naar zijne kamer terug te keeren. Daarna hief Z. H. den H. Vader, dat hij zou vergunnen dat de geestelijkheid van St. Pieter en de zangers der basiliek op dezelfde eer zouden toegelaten worden. Nadat

deze gunst hun welwillend was toegestaan, hervatte de optogt zijn weg om de basiliek binnen te treden en de zangers hieven de antiphoon: *Tu es Petrus* enz. aan.

De Paus hield, nogmaals, stil bij de kapel van het H. Sacrament; daar legde hij den mijter af, knielde neder en bragt eenige oogenblikken in het gebed door. Van daar werd Z. H. processie-gewijze gedragen naar de kapel van den H. Gregorius. Na een kort gebed, zette de Paus zich neder op den voor hem bereidden troon en ontving er de hulde der Kardinalen; die hem beurtelings de hand kwamen kussen en der patriarchen, aartsbisschoppen en bisschoppen, die tot den voetkuss werden toegelaten. Daarna gaf hij hun den apostolischen zegen.

De Kardinalen bekleedden zich nu met hun heilig gewaad, elk naar zijnen rang. De patriarchen, aartsbisschoppen en bisschoppen aanvaardden de kap en de mijter van wit linnen; de auditors der Rota de kleine tuitiek; de consistoriale regtsgeleerden de schijn overgeslagen kap, met de openzijde over den regtershouder; de andere prelaten de dubbele roket zonder kap.

De Paus hief de *Tertium* aan, welke door het koor voortgezongen werd. De H. Vader las middelwyl zacht de psalmen en bereidde zich tot het heilig misoffer voor. Bij het eindigen der *Tertium*, ontdeed de Paus zich van de kap en bijgestaan door den kardinaal Fieschi, van de orde der diakenen, bekleedde hij zich met het pontificaal misgewaad, hetwelk hem door de prelaten van de regtbank der handteekeningen werd aangeboden. De Kardinaal Lambroschini, die de bediening van bisschop-assistent vervulde, stak den pauselijken ring aan den wiinger van Z. H.

De Paus had nu weder den draagbaren troon beklommen; de Kardinaal Riario-Sforza, de eerste van de orde der diakenen, in de hand een stokje houdende, met rood fluweel bekleed en met zilver beslagen, het teekens zijnen waardigheid als leider van den optogt, plaatste zich aan den ingang der plaats, alwaar het H. Collegie en al de aanwezenden geschaard stonden en nu stelde de optogt zich andersmaal in beweging. De Kardinaal Gazzoli, die den Kardinaal Riario als diaken-assistent vervangen had, zong de woorden *Procedamus in pace*, terwijl de processie steeds het altaar der Confessie naderde. Gedurende dezen togt, stak een ceremoniemeester, driemaal stilstaande en eene kniebuiging makende voor den pauselijken troon, eene vlok vlas, die aan het einde van een zilveren stok gehecht was, in de hand, deze woorden zingende: *Pater sancte, in transit gloria mundi*: H. Vader, zoo vergat de roos der wereld.

Ter plaatse gekomen welke het koor uitmaakt, achter het altaar der Confessie van den H. Petrus, gaf de Paus den vredekus aan de drie laatste kardinalen van de orde der priesters, Simonetti, Pignatelli en Sixtus Riario-Sforza, en daarna voortredende naar den voet van het pauselijk altaar, den kardinaal Lambroschini aan de rechter en den kardinaal Fieschi aan de linkerzijde hebbende en

gevolgd door de kardinalen-diakens, adjuvanten van den troon, ontving hij den moniaal uit handen van den auditor van de Rota, die als apostolischen subdiaken diende en begon de heilige misgebeden. Na den *Confiteor* nam de H. Vader weder plaats op zijnen troon en drie kardinalen: de kardinaal Ostini, bisschop van Albano, de kardinaal Lambroschini, bisschop van Sabina en de Kardinaal Macchi, bisschop van Porto, baden achterevoelgens over den nieuwen Paus de door het ceremonieel voorgeschrevene gebeden. Z. H. keerde naar den voet van het altaar terug, alwaar de Kardinaal Riario Sforza, het *Pallium* uit handen van den latijnschen subdiaken ontvangende, hetzelfde aan den hals van den H. Vader met drie diamanten spelden vasthechte. De Paus beklom het altaar, knuste en bewierookte hetzelfde en keerde toen naar zijnen troon terug. Nu geschiedde de derde huldebewijzing naar den voorgeschreven vorm; de Kardinalen gingen de een achter den ander, knielend den voet, daarna de hand des Pausen kussen, en ontvingen de dubbele omhelzing. De patriarchen aartsbisschoppen en bisschoppen kustten de knie van Z. H., de gemijterde abten en de penitentiarissen van St. Pieter den voet alleen.

Het heilig misoffer werd voortgezet. De Paus las den *Troitus*, de *Kyrie* en hief de *Gloria in excelsis* aan. Na het zingen des gebeds daalde de kardinaal Riario-Sforza, eerste der Kardinalen-diakens, begeleid door vier stafdragers en gevolgd door de auditors van de Rota en de consistoriale regtsgeleerden, in de onderaardsche kapel der Confessie neder, en daar werden voor de overblijfselen der heiligen Petrus en Paulus de hartroerende gebeden gezongen, welke de Kerk aan God opzendt voor het doorlochtig Opperhoofd, dat haar is gegeven geworden.

Het vervolg der pontificale mis leverde geene bijzondere plegtigheid op, verschillende van die, welke plaats hebben zoo dikwils de Paus pontificale dienst verrigt. De epistel en het evangelie werden gezongen, beurtelings door grieksche en latijnsche diakonen en subdiakenen in hunne respectieve talen, en bij het eindigen der mis gaf de Paus zijnen plegtigen zegen aan de menigte van geloovigen, welke in de ruime basiliek tegenwoordig was.

De plegtigheid der krooning moest plaats hebben op het groot balkon, dat op het plein van St. Pieter bittigt heeft. De stoet begaf zich daarheen in dezelfde orde en met dezelfde plegtigheden, waarmede zij uit het paleis in de kerk van het Vatikaan gekomen was. De burgerwacht, de pauselijke karabiniers en de linietroepen stonden op het plein in slagorde geschaard. Achter de troepen, op alle punten van het onafzienbaar plein en in alle straten, die er op uitloopen, had zich eene ontelbare menigte verzameld en liet haar blijd gejuich hooren.

Toen de Paus op het balkon verscheen en tegenwoordigheid van al dat volk de *sedes gestatorum* verliet, om zijnen troon te beklommen, gong van alle kanten een jubelend geroep op. De zangers zongen de antiphoon: *corona aurea super caput*

ejus en de Kardinaal Macchi las de versen en het gebed en de Kardinaal Riario-Sforza, als eerste Kardinaal van de orde der diakenen, plaatste de tiar op het doorluchtig hoofd van den Opperherder, onder het uitspreken der woorden:

Accipe titulum, tribus coronis ornatum, et agnus te esse Patrem principum et regum rectorum orbis in terra, Vicarium Salvatoris nostri, Jesu Christi, cui est honor et gloria, in saecula saeculorum. Amen.

(Ontvang de tiar met de drie kroonen en bedenk dat gij zijt de Vader der Vorsten en de gids der Koningen op aarde, de plaatsbekleeder van onzen Zaligmaker Jesus Christus, wien eer en heerlijkheid is in de eeuwen der eeuwen: Amen).

Om de pracht en de blijdschap dezer indrukwekkende plegtigheid nog te verhoogen en te heiligen, heeft de Paus, met afde majesteit van eenen eersten Opperherder en af de leederheid eene Vaders, zijne oogen ten hemel verheffende en zijne eerbiedwaardige handen uitstreckende, over al dat volk, met eene aangedane stem dien plegtigen zegen uitgesproken, welke zich over de gansche wereld, even als over Róme gaat verspreiden: *ubi et ubi*. Het geschied van het kasteel Santo-Angelo, het luiden aller klokken, het slaan der trommels en het gejuich der menigte beantwoordden, als een onmetelijke kreet van blijdschap en dankbaarheid, dien vaderlijken zegen van den Opperpriester en Vorst. De Paus is weder opgestaan en heeft voor de tweede maal, maar stilzwijgend en met eene minder ingehoudene verteedering, de stad en de wereld gezegend.

In de zaaf der paramenti teruggekeerd, heeft de doorluchtige Opperpriester de gelukwenschen ontvangen van het H. Collegie, waarvan de eerwaardige Kardinaal Macchi, onder-deken, de wetsprekende en zo waardige tolk was. Z. H. heeft hem beantwoord met de tederste minzaamheid en de treffendste uitboezeming des harte.

Ziehier de namen der Kardinalen, welke de plegtigheid der krooning hebben bijgewoond.

Van de orde der Bisschoppen: De Kardinalen Macchi, Lambruschini, Ostini, Castracane degli Antinimelli en Mattei.

Van de orde der Priesters: De Kardinalen Opizzoni, Fransoni, Barberini, Serra-Cassano, Spinola, Monico, Brignole, Patrizzi, Alberghini, Poldori, Bianchi, Della Genga Sermattei, Amati, Soglia, Falconieri-Mellini, Orioli, Torti, Mezzofanti, de Angelis, Ferretti, Aeton, Pignatelli, Planetti, Vanicelli-Casoni, Altieri, Gizzi, Corsi, Ignazio Giovanni Cadolini, Antonio Maria Cadolini, Aquino, Cagianò de Azevedo, Clarelli Paracciani, Carafa de Traetto, Simonetti, Piccolomini en Riario-Sforza (Sisto).

Van de orde der Diakenen: Riario-Sforza (Tomasso), Gazzoli, Fieschi, Giacchi, Ugolini, Massimo en Serafini.

Gedurende de zaterdag, zondag en maandag verloopde de roomsche adel zich in het openbaar in groot gala costume. Elken avond waren al de paleizen, de openbare gebouwen en de meeste particuliere huizen prachtig verlicht. Onder de talrijke bewijzen van eerbied en liefde, welke bij deze gelegenheid aan den nieuwen Paus gegeven zijn, muntte bijzonder uit het plaats gehad hebbende muziek en het uitmuntend vuurwerk dat op het plein der *L'opulo* afgestoken is, en waarvan al de kosten door den prins Torlonia gedragen zijn.

Eene bekendmaking van Mgr. Corboli Bussi, die steeds de bediening van pro-secretaris van Staat vervult, heeft aan de Romeinen onderscheidene blijken der edelmoedigheid van den Paus jegens de ongelukkigen gemeld. Behalven de 6000 scudi, welke den almeezen zijn uitgedeeld heeft Z. H. nog verleend 53 huwelijks-giften van 50 scudi voor de 53 parochien van Rome en omstreken en duizend van 10 scudi voor de onderscheidene provincien der

kerkelijke staten. Bovendien heeft Z. H. een groot aantal voorwerpen, in de bank van leening verpand, doen schenken. Eindelijk uit de H. vader de vaste hoop, dat hij eerstdaags al zulke maatregelen zal kunnen nemen, welke het geluk zijner benade onderdanen zullen kanten hoopen.

Z. H. heeft toe de waardigheid van proclamaris verheven den Kardinaal Spinola en tot die van secretaris del memoriale den Kardinaal Altieri. Deze laatste benoeming leidt tot de veronderstelling, dat er geen spraak meer is van den Kardinaal Altieri, tot den post van secretaris van Staat. Mgr. Janai is benoemd tot auditor van Z. H.

De Basilissen van Minsk.

De geschiedenis der arme basilis, die met drie harer zusters, als door een wonder, ontsnapt is aan de folteringen eener wreede vervolging, heeft in de catholijke wereld eenen weerklank gevonden, welke nog lang zal gehoord worden tot eer der slagtoffers en beschaming der vervolgers. De ootmoedige en heilige haldin van dezen strijd des geloofs tegen afval, tewroden van het verhaal haars lijdens in den boezem van onzen Algemeenen Vader uitgestort te hebben, moege nu trachten haars moed en roemvolle lijdsekenen in de diepte eens kloosters te verbergen, wij mogen daadzaken, die voor de christen volken een zoo staatsend voorbeeld en voor de vorsten eene zoo ernstige les opleveren, niet in eene stilzwijgende vergetelheid laten.

Ter gelegenheid dat de gunstig bekende schrijver de Riancey af de stukken van dit gedenkwaardig geding in een werk bijeen gezamenl en met zijne eigene oordeelkundige bemerkingen verrijkt heeft, moesten wij eene dwaling herstellen, waarin wij zelve vervallen zijn en, zonder het te willen, de publice opinie misleiden hebben. Toen de twee antwoorden van den heer von Boutenief tegen het verhaal der moeder Makrena in de dagbladen verscheenen, gaf de gansche drukpers aan dezelve den naam van diplomatieke *Nota's*, door den vertegenwoordiger van Rusland aan den H. Stoel overhandigd. Nu, het is gansch onwaar dat deze *nota's* aan het pauselijk gouvernement zijn ter hand gesteld met dit officieel karakter eener diplomatieke mededeeling. Het hof van Rome heeft er niet anders kennis van gedragen dan het publiek, namelijk door de geschrevene of gelithographieerde afschriften, welke de russische agenten bij groote getallen verspreidden. Deze omstandigheid is niet zonder belang in dit gewigtig geding; hoe zwak die antwoorden ook waren in de oogen van hen, die zelfs het meest voor het russisch gouvernement ingenomen waren, bleef echter bij deze steeds twijfel over, of het niet uit reden dat eene diplomatieke nota, officieel overhandigd uit naam van een gouvernement, dat zijne waardigheid beseft, ten minste een gunstig vermoeden met zich draagt voor de goede trouw en de waarheidsliefe der kanselarij, waarvan het uitgaat. Welnu, het zij nogmaals gezegd, die twee antwoorden, welke wij ten onrechte aangeduid hebben onder de titels van *Nota's*, aan den H. Stoel overhandigd, hebben nimmer dit officieel karakter gehad, noch bijgevolg het gezag, welke men aan stukken van dien aard toekent. Zij waren slechts door de russische diplomatie opgelaten, om te zien, welken indruk hare logenstaaffingen op de publice opinie hebben zou. De uitwerking heeft niet aan de verwachting beantwoord en zij zal, naa allen schijn, niet aangespoerd gevoelen om langs den diplomatieken weg eene rechtvaardiging te beproeven welke, door middel der drukpers, zoo slecht is bekroond geweest. (Aank. B.)

AMERIKA.

De laatste tijdingen uit de Vereenigde Staten melden dat de senator Allen, voorzitter van Commissie der buitenlandsche zaken zijn ontscheid die bediening heeft aangeboden. De heer Allen was een der driftigste leden van de oorlogspartij tegen Engeland; de geringe vrucht zijner maatregelen en voorstellen om die partij te open zieren, heeft hem doen besluiten af te treden. Men zeide dat een aantal leden van het cabinet op het punt stonden, zijn voorbeeld te volgen.

ZWITSERLAND.

De behoudende partij in Zwitserland mag nu meer rekenen op de medewerking van het canton Graauwbander, hetwelk met de meerderheid van eene enkele stem beslist heeft, zich bij de radicale cantons te voegen, om de jesuitenkwestie als in geheele bondgenootschap betreffende te verklaaren. Er zal waarschijnlijk ook niet veel gerekend kunnen worden op de stemming van St. Gallen; beide partijen wegen bijna tegen elkander op dit gemengd canton, zoo verhoudende het staatsrechtig als onder het godsdienstig oogpunt. Men mag alles vreezen indien Baselstad, Neuchatel en Genee afvallen. Bij de meerderheid van eene enkele stem nu nog onzekere stemmen zal de oorlog officieel verklaard worden aan Lucern en deszelfs bondgenooten. Men mag voorzien dat het jeugdig Zwitserland alles in het werk zal steffen: kuipergen, dreigingen, geweld, om tot dat doel te geraken zonder zelfs naauw op de gevolgen van huu gedrag te letten. Er zal voorzeker veel bloed vergeten worden maar daarom zal de zaak nog niet beslist zijn te voordeele van de partij, die het eerst het zwaai zal getrokken hebben. Zurich, die den veldtocht als Vorort, zal aanvoeren, is zelden gelukkig geweest in de oorlogen, waarbij het den hoofdspeelden.

Brandplakaten, uit Bazelland toegezonden, worden bijkans alle nachten in de straten van Lucern angeplakt. Belangrijke gevaangennemingen hebben bij die gelegenheid door de plaatselijke politie plaats. De vreesdelingen worden gestrengelijk onderzocht en bewaakt, gedurende huu verblijf in het pante.

De groote Raad van Zurich heeft met een overgroot meerderheid de voorstellen van de Staatsraad goedgekeurd, betrekkelijk de instructie te geven aan de voorzittende en levende cantonsdeputatie bij den aanstaanden landdag. Deze instructie zijn vervat in den zin van het volageet radicalisme: weigering van de wapenlevering en langer met de zaak der jesuiters in Argau het te houden, de jesuit-n-kwestie tot eene eedgenootschappelijke zaak gebragt, onthinding van het catholijk verbond enz.

Te gelijktijd stemde het canton Neuchatel over al die vraagstukken in eenen geheel tegengestelden zin en het canton Genève handhaafte deszelfs instructie van het afgelopen jaar.

DUITSCHLAND.

WEESEN 28 juni. Indien men geloof mag hebben aan tijdingen, die alle vertrouwen verdienen zou de verdeling van Gallicie in twee provincien beslist zijn. De zetel van het beheer voor het westelijk deel zal te Tarnow gevestigd worden en Luberg voor het oostelijk deel.

De conferentie, te Weenen gehouden voor aangelegenheden van Krakau, is zeer werkzaam men verneemt dat op voorstel van Rusland en Pruisen, besloten is dat de troepen der twee mogendheden, welke nog op het grondgebied van Krakau gestationneerd zijn, terug zullen worden getrokken en dat de drie beschermde mogendheden hun residenten zullen doen wederkeeren; wij al zaken, eertijds tot de bevoegdheid dezer laatste behoorende, thans gedeeltelijk afgedaan worden de het voorloopig bestuur en gedeeltelijk door de conferencie van Weenen. Deze drie posten zullen de voorerat onaangetroefd blijven.

WURTEMBERG. Van af de oprigting van de bisschoppelijke zetel van Rottenburg, heeft het gouvernement als leiddraad van deszelfs gedrag aangenomen, dat de bisschop niets anders behalve kan uitbrengen dan de *juris ordinis* en niet de *juris jurisdictionis*, zoo wat hij bij de heilige vaders en het heilig Sacrament des Noverens heeft bevestigd, maar geen zins zijn bisschop in het kerkelijke kan besturen. Het is krachtens dezen regel, dat het gouvernement aan het ministerie der erediensten verboden heeft een collegiaal beheerender raad voor de catholijke aangeleg

heden, welke, onder de leiding des ministers, alles regelt en zelfs aan den bisschop zijne bevelen zendt. Het zou ook om die reden zijn, dat het gouvernement, de hul der instelling van het bisdom aannemende, geweigerd zou hebben art. 6 dier hul aan te nemen, hetwelk aan den bisschop de jurisdictie verleent *secundum canones nunc vigentes*. De H. Stoel zal ongetwijfeld, alvorens aan Wurtemberg eenen nieuwen bisschop te geven, maatregelen nemen, om het gouvernement te verplichten, van deze beperking af te zien; want indien het van de eene zijde in strijd is met de gewoone regelen der openbare trouw, eene overeenkomst aan te nemen en tevens eene der voornaamste bepalingen dertzelve weg te oeffenen, is het van de andere zijde onmogelijk de leer aan te nemen, van eenen bisschop, die door het tijdelijk gezag van zijne geestelijke jurisdictie zou beroofd worden.

ENGLAND

Men verzekert dat prins Lodewijk Napoleon, die steeds te Londen is, de stellige tijding heeft ontvangen, dat hij zich niet naar Florence, bij zijnen ouden vader, zal kunnen begeven. Men zegt dat dit besluit genomen is op aandrang van het Weener cabinet, dat de tegenwoordigheid van den prins in Italië schijnt te vreezen.

SPANJE EN PORTUGAL

De spaansche dagbladen beweren op nieuw, dat de miguellistische opstand in de provincie Tras-os-Montes zich zeer uitgebreid heeft. De oprorgeren zouden aangevoerd worden door eenen miguellistischen brigadier, wien het zou gelukt zijn aanzienlijke strijdkrachten bijeen te verzamelen en een aantal deserteurs van de koningin onder zijne vanden te lokken, waaronder zich zelfs portugeesche officieren en spaansche nigewekenen bevinden. Zij verzekeren dat de gouverneur-generaal van Chaves, vreesende dat de opstand eene vreeswekkende houding zou aannemen, de 5de troepen genootschap om denzelfden te onderdrukken, beneid ordonnans-officier uitgezonden had naar den spaanschen generaal van de 3de divisie gevraagd observatiecorps om zijn assistentie te roepen. Daar de generaal geen instructien van zijn gouvernement ontvangen heeft, heeft hij alle dadelijke medewerking geweigerd, maar houdt met verdubbelde zorg een waakzaam oog op de spaansche grenzen.

FRANKRIJK

PARIJS 4 juli. Nadat de Kamer der pairs den 2 juli de begroting van ontvingen voor 1847 met 103 tegen 9 stemmen had aangenomen, is den 3 de ritting der wetgevende kamers uit kracht van een koninklijk bevelschrift gesloten geworden. Men verwacht verder de ontbinding der kamers en nieuwe verkiezingen.

BELGIË

BRUSSEL 7 Juli. Gisteren heeft de Kamer der Representanten, na eene langdurige beraadslaging het wetsontwerp aangenomen, waarbij het handelsverdrag met Frankrijk wordt goedgekeurd, met de niet aanzienlijke meerderheid van 38 stemmen tegen 22.

NEDERLAND

HERTOGENBOSCH 8 Juli.

Gisteren werd in de naburige gemeente Vught, door Zijne Hoogw. Mgr. den Dubbelden, bisschop van Eindhoven en Vicaris Apostoliek, het H. Vormsel toegediend aan een vijfhonderdtal geloovigen uit de gemeenten Vught, Cromvoirt, Helvoirt en Esch. Een zeven ure werd het plegtig misoffer opgedragen door den WelEerw. heer van Beek, directeur van het Instituut voor Doofstommen te Herlaer, geassisteerd door de beide Eerw. heren kappelmeesters der gemeente. Kort daarna arriveerde Zijne Hoogw. de Bisschop en werd plegtig door de aanwezige geestelijkheid, zoo van Vught als van de omliggende plaatsen ingehaald. Nadat de geestelijke Kerkvoogd op den voor Z. Hw. aan de linkerzijde des altaars bereidde troon, in zijn gewoone gewaad gekleed was, rigte Z. Hw. aan de voormeligen eene hartelijke toespraak, hief daarna den lofsang *Qui Creator* aan, welke beurtelings door de geestelijkheid en het koor werd voortgezongen, en nu werd met de bediening van het Sacrament een aanvang gemaakt. Na stichting in ingetogenheid naderden de voormeligen tot een drië troon en voor den Bisschop neerknielende, werden zij door zijne gewijde handen in het geloof versterkt door het ontvangen des H. Sacraments. Eerst ten twaalf ure des middags was deze zielvoertende plegtigheid afgelopen.

— In ons nummer van 23 juni 11, hadden wij uit een belgisch dagblad een fransch correspondentie artikel overgenomen, waaruit bliken zou dat men in België aan de fransche, dultsche en hollandsche grenzen den reizigers geene te passeren meer afvroeg. Reeds in ons nummer van den 30 dierzelfde maand wederspreken wij dit bericht, op geloof van het doorgaans wel onderrigt *Journal de Bruxelles*. Thans wordt het door alle bladen en is het ook officieel tegengesproken.

OSS, 5 juli. Men heeft alhier, in een stuk wel wassende aardappelen, aan het loof, gevangen een monster-rups. Zij is lang een palm en twee duimen en in den ontrek 4 1/2 duim dik, het voorlijf met den kop lang 2 duim; daar de oogen schijnen te staan, twee zwarte vlakken en daaronder twee gaatjes, de kleur hiervan, even als het achterlijf, waarop eene kruisw. staart staat, is licht geel, aan het voorlijf bevinden zich twee reijen drijftallige hoornachtige poopen, op het lijf zeven winkelhaakachtige groen, blaauw en geelachtige streepen met zwarte stippen. Zij eet het aardappelblad en in eene doos opgesloten, waarin men aarde gedaan heeft, verbergt zij zich daaronder. Janwer dat men haar niet weet te verzorgen, om daarvan eene vlinder te trekken.

's GRAVENHAGE, 5 juli. Heden is, in den ouderdom van ruim 80 jaren alhier overleden Mr. A. van Gennep, laatstelijk en wel sedert 1837 minister van Staat, Grootkruis der Orde van den Nederlandschen Leeuw enz. Men zal zich herinneren, dat de overledene, gedurende een aantal jaren, geweest is lid en voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal, doch dat hij, die betrekkingen niet meer kunnende waarnemen, onlangs zijn ontslag uit dezelve verzocht en bekomen heeft. Evenzeer zal men zich herinneren, dat hij in den jare 1840, gedurende geruimen en zeer moeilijken tijd *ad interim* als minister van Financiën is opgetreden.

UTRECHT 6 juli. Men verneemt, dat door Mr. Beeldsnijder van Voshop en de Vrije Ness, lid der Staten van deze provincie, aan deze een gewichtig voorstel is gedaan, te weten, dat tot openbaarheid van hunne zittingen. Hij betoogt in eene memorie de wege het geoorloofde, het nuttige en noodzakelijke, en, aich geen vooratander van eene herziening der grondwet toonende, beschouwt hij dezen stap tot opening van de Staten-vergadering als maadzaam in den tegenwoordigen tijd, als gewichtig ook voor de toekomst, als geschikt eindelijk, om de belangstelling der ingezetenen nuttig te leiden en te vestigen.

Vergadering der Provinciale Staten van Noord-Brabant.

Eerste Zitting. Woensdag 7 Juli 1846.

Afwezig jonkheer J. Bowiet en de heer H. E. Verschoor.

De Vergadering wordt 1/4 na twaalf ure, door den heer Staatsraad Gouverneur, in naam des Konings, geopend en tevens te kennen gegeven, dat door het stedelijk bestuur van 's Bosch, in plaats van wijlen den heer en Mr. J. B. Kivits, tot Lid der Staten Vergadering voor den stand der steden benoemd is de heer en Mr. A. A. Heeren.

De heer Gouverneur, alvorens de werkzaamheden aantevangen, benoemt eene commissie, zamengesteld uit de heeren van der Beken Pasteele, van Weef, van Wijngaarden, van Heijet, Sijpe en de Bruijn, om de geloofsbrieven van het nieuw benoemd Lid te onderzoeken.

Na eenig tijdsverloop, wordt bij monde van jhr. van der Beken Pasteele, rapport uitgebragt, dat de volmagt van den heer en Mr. A. A. Heeren in goede orde bevonden is, en dientengevolge tot deszelfs toelating besloten en Zijn Ed. Gr. Achtb. door den heer Griffier ter Vergadering binnengeleid, beëdigd en geïnstalleerd.

Z. Exc. de heer Gouverneur vestigt de aandacht der Leden op het verlies dat deze Vergadering met weemoed vervult, door het overlijden van drie heeren onbetogenotruide heeren Smits van Oijen, de Vrocht en Kivits, naar uit de drie verschillende standen sedert de laatste gewone vergadering ontsteld en niet een toegenegen sendenken en diep geruimd, brengt Zijn Hoog Ed. Goet, de zo wel verdiende hulde aan den yver en bekwaamheid der afgestorvene Leden, die op het vertrouwen en de

hooge achting, van hunne gewestgenooten, de hoogste aanspraak hadden.

Zijn Excellentie schetst de ontzettende ramp welke de aardappelteelt heeft getroffen en den invloed die dat misgeef op de prijzen der overige levensbehoeften heeft gehad, doch erkent steeds met het oog op de Voorzienigheid de gepaste voorzieningen en tegemoetkoming, welke de plaatselijke Besturen en de meer gegoede ingezetenen, naar plaatselijke gesteldheid en gelegenheid, met zoo veel liefde en bezorgdheid voor hunne ongelukkige Landgenooten hebben aangewend, om het lot der wuddlijdenden en hulpbehoevenden in alle oorden van het gewest te verzachten, en verblijdde zich tevens in het gunstig uitzigt van den aanstaanden oogst der granen en veldvruchten, waaromtrent de ingekomene berichten tot op heden allergunstigst zijn, ja zelfs de verwachting te boven gaan.

De meer en meer toenemende behoeften aan eene verbeterde uitwatering tusschen Grave en 's Bosch, ontgaat deszelfs aandacht niet en het is bij Zijn Hoog Ed. Geest. niet onopgemerkt gebleven, dat, terwijl de buitengewone droogte tot in de ingewanden der aarde doordringt, zoo vele landen zich, in den ontrek van de hoofdplaats dagelijks aan zijn oog voordoen, die als in eene zee herschapeu, steeds diep onder water blijven, doch het bemoeidigend vooruitzigt wordt ook der Vergadering niet onthouden, dat deze zoo hoogst gewichtige zaak eerlang tot een gewenscht einde zal komen.

Ook ten aanzien van de onzekerheid in het aanleggen en exploiteren van den ijzeren spoorweg van Middelburg door Walcheren, Zuidbeveland, Noord-Brabant en het Hertogdom Limburg tot Maastricht, ontvangt de Vergadering de verzekering, dat er gegrunde uitzigten zijn tot verwezenlyking van dit gewenscht plan, doch dat aan de volvoering van dusdanig werk vele moeilijkheden zijn verbonden, en er ook bedenkingen van wege de hooge autoriteit zijn ontstaan, die men hoopt dat opgeruimd zullen kunnen worden.

Zijne Exc. maakt de vergadering verder opmerkzaam op de belangrijkheid van eenige onderwerpen, die in behandeling zullen genomen worden, en die men verwacht, dat de beste uitkomsten, voor het welzijn der Provincie zullen ten gevolge hebben.

1°. Aan de leden wordt uitgereikt het verslag nopens den staat dezer provincie en de zaken van algemeen belang, bij het gouvernement en heeren Gedeputeerde Staten voorgekomen, sedert juli 1845 tot juli 1846.

2°. De staat en overzigt van den inhoud en het resultaat der rekeningen, wegens het beheer der Provinciale fondsen over 1843-1844 en 1845.

3°. Het verslag wegens het instituut voor doofstommen, gevestigd te St. Michiels Gastel.

Vervolgens worden gelezen, de navolgende ingekomene stukken, en daaronterent bespreekt, zoo als bij ieder derzelve staat vermeld.

1°. Kennisgeving dat de heer en Mr. F. J. Jesspers tot lid van het Provinciaal Hof is benoemd, in plaats van wijlen den heer en Mr. L. W. van Heurn; aangenomen voor bericht.

2°. Eene nota van Gedeput. Staten, houdende mededeeling van den inhoud eener missive van het Departement van Binnenl. Zaken, betreffende den aard der stukken, welke in overeenstemming met het heurione reglement van orde voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, door de voor het vervolg te benoemen Leden voor die Kamer zullen moeten worden overgelegd; aangenomen voor kennisgeving.

3°. Eene gelijke nota van hetzelfde departement, dat personele commissien, die van uit de vergadering der Staten uitgaan, staande die zitting zullen moeten worden afgedaan en niet kunnen worden verschoven tot eene volgende Vergadering; ter inzage der leden.

4°. Eene gelijke nota van bijlagen, waaraan het algemeen jaarlijksch verslag van den stand der Provincie is opgenomen, wordt mede ter inzage van de Leden ter Griffie nedergelegd.

5°. Eene nota als voren om sommige gemeenten van Noord-Brabant van eene geringe bevolking te vereenigen, voor zoover het de wenschelijk en doelmatig moigt toeschijnen. Hetzelfde verslag van rapport in handen eener personele commissie, bestaande uit de leden de van der Schueren, Bijvoet, Keijenberg, de Quij en H. de Wijs.

60. Eene nota als voren, betrekkelijk het reglement van politie op de Zuid-Willemsvaart, gesteld in handen van de leden: Martini van Gelfen, Suys, van der Beken Pasteel, Smits van Eckhardt, Verschoor en de Bruijn, om rapport.

70. Gelijke nota, betrekkelijk de som van f 300, tot goedmaking der kosten voor kleine uitgaven der Arrondissements Regtbank te 's Bosch. Aangenomen voor kennisgeving.

80. Een adres van den schoolopziener in het 8e distrikt, om onderscheiding uit de Provinciale kas voor een weduwe en begrafenis-fonds voor onderwijzers. Gesteld in handen der Leden die hebben uitgemaakt de vroegere commissie ten jare 1843, over een soortgelijk adres van den schoolopziener in het 8e distrikt.

90. Eene nota als voren, waarbij wordt medegedeeld het tienjarig verslag van kunsten en wetenschappen in dit gewest. Ter inzage der Leden.

Eene aanvraag om subsidie uit de Provinciale fondsen.

a. Van wege het bovengemeld Instituut voor Doofstommen.

b. Van de Maatschappij voor behoefte kraamvrouwen.

c. Van de school voor nuttige en beeldende kunsten te 's Bosch.

d. Van de stads teeken-akademie van Breda.

e. Van de Maatschappij voor behoefte van St. Willebrord te Rucphen. Worden allen ten fine van rapport gesteld in handen der Leden: Martini van Gelfen, van der Beken Pasteel, Smits van Eckhardt, Gerlach, H. de Wijs en van Wijngaarden, met assumtie der Leden van Gedeput. Staten: Botz, van de Ven en Buysen.

11. De volgende nota's van Gedeput. Staten, omtrent eenige voorgestelde en nog onafgedane aanvragen tot verbetering van communicatiwegen als:

a. Van Eindhoven naar Maashees tot aan de Limburgsche grenzen.

b. Van Oss naar den straatweg op Grave.

c. Van St. Oedenrode over Schijndel naar Berlicum.

d. Van de Willemstad naar den Ouden Molen, van Zevenbergen op Breda en van Geertruidenberg aansluitende op dien weg.

e. Van Gemert over Erp naar Veghel.

Worden ten fine van rapport gesteld in handen der navolgende Leden: de Van der Schuieren, Berman, Delhez, Faas, Gerlach, de Quay, van Heijst, H. de Wijs, van Wijngaarden, van Baxerwijk, Botz en Mutsaers.

12. Eene nota van Gedeput. Staten, omtrent de Rosmalensche wetering en den straatweg van Oosterhout naar den Vijf Eijk. Gesteld ten fine als voren, in handen van de Leden: de Kuijper, de Van der Schuieren, Mutsaers, van de Ven, de Quay en C. A. van Rijkevorsel.

13. Eenige adressen van Dijk- en Polderbesturen, met Memorien van bedenkingen tegen het onlangs gearresteerde en in werking gebragte Dijk- en Polder Reglement voor de provincie als van:

a. Het Land van Heusden.

b. Van Gendaren.

c. Van de Heen.

d. Van eenige ingelanden van Maasland.

e. Idem van het Hoog en Laag Heemaal.

Gesteld om rapport, in handen eener bijzondere Commissie bestaande uit de Leden: van Thye Hannes, van Gerlach, van Hugenpoth, Faas, Bijvoet, Verschoor, Berman, van Reysinger, Boeracker, de Wijs, C. A. van Rijkevorsel, van Beverwijk en Botz.

14. Verzoeken om uit de provinciale fondsen te worden gesubsidieerd van:

a. De gemeente van Luiks-Gestel, tot herstel van den afgebranden Toren.

b. De Wvd. Swilders.

c. Bolder van het Bossche Veld.

d. De Agent van den algemeenen Rijks Kassier. Gesteld in handen der Commissie voor de Begroeting, waartoe benoemd werden de Leden: Martini van Gelfen, Smits van Eckhardt, van Wijngaarden, van der Beken Pasteel, Gerlach, de Wijs, Botz, van de Ven en Buysen.

15. Eene nota als voren, omtrent de scheepvaart tusschen de Maas en de Zuid-Willemsvaart, gesteld ten fine van rapport, in handen der Leden:

16. Een adres van het Gemeentebestuur van

Dongen, om eene bijdrage tot het daarstellen eener Haven.

Gesteld om rapport in handen der Leden: van Thye Hannes, Diepen, Heeren, van der Heyden C. A. van Rijkevorsel, Buysen en Mutsaers.

17. Eenige beschouwingen van het Departement van Binnenlandsche Zaken, over een reglement voor de paardentokkerij. Ter inzage der Leden.

18. Een provinciaal reglement van politie op de groote en andere kunstwegen. Ter inzage als voren.

19. Eene nota als voorszgd, ten aanzien der bewaring van oude gedenkstukken en kunstwerken. Ter inzage van de leden ter griffie.

20. Gelijke nota, betrekkelijk de opneming en opmeting van de rivier de Dommel. Ter inzage als voren.

21. Gelijke nota over het af of niet aanhouden der Distrikt-boden. Mede ter inzage van de leden ter griffie.

22. Eene afwijzende beschikking van het Dept. van Binnenlandsche Zaken, ter vermeerdering van de jaarwedden van sommige ambtenaren bij het provinciaal bestuur. Ter inzage van de leden.

23. Eene nota als gemeld is, met betrekking tot de geldlening, tot goedmaking der buitengewone uitgaven voor de verbetering der communicatiwegen, gesteld in handen der commissie voor de begroeting hiervoor onder n. 14 vermeld.

24. Gelijke nota betrekkelijk den grindweg tusschen Grave en Maashees. In handen der voornoemde commissie voor de verbetering der wegen, onder n. 11 hiervoor aangegeven.

25. Idem, rakende den geprojecteerden weg van af Dongen over Gilze naar Baarle-Nassau. In handen van de commissie onder n. 16 vermeld.

26. Een rapport, omtrent de toestand van den polder van Megen, gesteld in handen van de Leden van Hugenpoth, de Wijs, Bijvoet, de Quay, Boeracker, Mutsaers en Buysen.

27. Een dito rapport over het kanaal van verbetering en uitlozing van Grave naar Geertruidenberg. Gesteld in handen van dezelfde commissie van het vorige jaar.

Ten slotte herinnert Z. Exc. de Heer Staatsraad Gouverneur de Vergadering aan de verkiezing van twee Leden voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in plaats van de aftredende Leden, Romme en de Jongh van Beek en Donk, en wordt die benoeming aan de orde gesteld tegen de eerst op handene Vergadering, bepaald op donderdag aanstaande des middags ten 12 ure. Waarna de Vergadering is gescheiden.

Advertentien.

Op Maandag den dertienden july 1846 en volgende dagen, des namiddags ten 2 ure, zal er ten halve van wijle den heer JACOBUS KRIEZEKOLK, in de Kerkstraat te Hertogenbosch, door den Griffier ZIEWEG, worden overgegaan tot den publieken Verkoop van:

Eenen zindelijken Inboedel,

bestaande in:

KASTEN, SECRETAIRES, CANAPE, TAFELS, STOELEN met Frippen en andere zittingen, PENDULES, SPIEGELS, PLATEN achter Lijst en Glas, eenige SCHILDERIJEN van voornamst Meesters, BAROMETER, LEDIKANTEN, BEDDEN, MATRASSEN, VLOERKLEEDEN en KARPETTEN, KAGGELS, GOUD en ZILVER, KOPER, TIN, IJZER, BAIK en HOUTWERK, benevens eenige hechte nette TILBURY (welke inmiddels uit de Hand te koop is). Voorts eenige groote partij WINKEL- en andere GOEDEREN, bestaande in: Diverse rollen TAPIJT, Wollen en Katoenen DEKENS, eenige LAKENS, ZOMER- en ERSTEN-STOFFEN, enz. enz.

Alle welke Goederen op Zaterdag den 11 dezer van 9-12 en van 3-5 ure voor een ieder te zien sijn.

De ondergetekende Griffier bij het Kantongeregte te 's Bosch, heeft de eer te berigten, dat ook hij zich belast met het houden van PUBLIEKE VERKOOPINGEN van Meubilair Goederen, waartoe dezelve zich bij des nabesch.

C. A. VIJFFO.

De Notaris VAN RIET residentende te Dourm arrondissement Eindhoven, zal op Woensdag den 29 July 1846 Provisioneel en Woensdag den 5 Augustus daaraanvolgende definitief telkens des namiddags om drie uren, ten huize van den Heer J. A. SENGERS te Asten in het

OPENBAAR VERKOOPEN: DE HEERLIJKHEID VLEERDEN.

gelegen in het 12te Arrondissement met alle derzelver REGTEN, REGALIA, GHIJNSEN en uitgestrekte

Wildrijke Jagt,

mitsgaders het aanzienlijk LANDGOED, genaamd DE HAZELDONK, met de daarop voor weinig Jaren geheel vernieuwde, royale en zeer spatieuse HEERENBUIZINGE, bevattende VIJFTIEN 2de BENEDE- als BOVEN-KAMERS, allen modern BEHANGEN en GESTUKADOOD, KROUKENS, KELDERS, en verdere commoditeiten, 21 ALINGEN, 1000 PAARDEN, KOETSHUIS en BERGPLAATSEN, TUIN en BOOMGAARDEN, VLIJVERS, ALLEEN en WANDELPLAATSEN beplant met vele zwarte EIKEN, BEUKEN en DENNENBOOMEN; voorts drie BOERENWONINGEN met onderscheidene perceelen BOUW- WEL- en HOOLANDEN, en DENNENBOSSCHEN allen aan den anderen gelegen te Vherden, in de nabijheid van den geprojecteerden Spoorweg van 's Bosch op Venlo, te zamen groot 90 Bunders.

En wijders een perceel HOOLAND gelegen te Asten in het Voordeldonsbroek, groot 7 Bunders 84 Roeden 30 Ellen.

De HEERENBUIZINGE, TUINEN, BOOMGAARDEN, BOSSCHEN, en een der BOERENWONINGEN kunnen dadelijk in gebruik worden aanvaard. Nadere Informatien met portierje brieven te bekomen bij voornoemden Notaris.

A. Verbagen,

Notaris te St. Michiels Gestel, zal op Dingsdag den 14 July 1846, des voormiddags ten negen ure, ten verzoeke van den Wel Edele Heer WAPPERS MELIS, op Zegenwerf onder St. Michiels Gestel, publiek verkopen:

20 Bunders extra schoone te veld staande ROGGE

5 Bunders BOEKWEL, en

5 Bunders HAVER, in de kanton van 's Bosch.

Alles staande op het Landgoed Zegeerwerp, vboerweld.

Granmarkt

van 's HERTOGJEN BOSCH, Maandag en Dingsdag 6 en 7 July.

ROGGE f 6.00 / 6.50 a f 7.00

BOEKWEL f 6.25 / 6.75 a f 7.25

HAVER f 3.25 a f 3.50

Heden was er een Partijtje NIEUWE ROGGE aan de Markt en is verkocht voor f 9.35.

EINDHOVEN, den 7 July 1846.

De prijzen der Granen sijn heden alhier geweest:

Een Nederlandsch Mud Rogge f 7.25

Boekweit f 7.00

Haver f 3.40

Pond Roggebrood f 1.10

Beet f 0.50

AMSTERDAM, 6 July

Rode Tarwe ter verandering behoort, Poolische van con. f 13

p. Odeess. Pold. f 120, 132 p. Wierne f 120, beids in con.

in con. f 126 p. 0/5, Pold. f 100, 100 p. Norder f 120, 122

p. 2. Pold. f 120, 130 p. 4. Rostak f 115, 120 p. 2. Pold. f 120

Rogge volgens genoteerde prijzen met zeel handel f 17

120 p. n. kruis, f 198, 200, 208, later: f 118, 119, 120 p. n.

Fruis, f 205, 208, 214, 120 p. dito f 220.

Gare iets hooger met garen handel: f 109, 110, f 112 p. n.

Déans: f 114, 166, 160, 172, 118 p. dit f 162, 118 p. n.

dit f 158, 118 p. n. dit f 118, 118 p. n.

Haver prijs houdende f 85 p. f 184, 78 p. n. f 115

Boekweit was aan benodigde bator te plaatsen, en is bestee

voor 120 p. Amerf. en Nykerk. f 238, 118, 122 p. Hout f 22

236, 110 p. n. Franche f 148.

Beurs van Amsterdam.

Maandag 6 July ten vier ure

W. f 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100.

Ter Drukkerij van D. A. A. DE BOOY te 's Bosch.